

Ամերիկան ոստիկանութիւնը յայտարարեց, թէ ծերբակալած է անձ մը՝ պահանջնից երեք ուսանողներով վրայ կրոկ բանալու կասկածով: Միշանդած տեղի ունեցած էր Կըրմութ նահանգին մէջ, ուր երկու օր առաջ վիրատորուցած երեք պահանջնից ուսանող: Ոստիկանութիւնը կը կարծէ, որ միշադած տեղի ունեցած է ատելութեան հիմքի վրա:

ՀՐԱՏԱՊ ԹՎԱՔՑՐԱՐՆԵՐԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱԸ ՍԵՂԱԾԻՆ ՎՐԱՅ

Լիբանանի կառավարութեան ընդհանուր քարտուղար Մահմետ Մահմասի յայտարարեց, թէ պաշտօնակատար կառավարութիւնը վաղը վարչապետարանին մէջ պիտի

գումարէ կիսու մը՝ ընսարկելու համար շարք մը հրատակ թղթածրարներ: Ձե բացառուած, որ գործող նախարարներ նիստին ընթացքին անդամանանն նաեւ լիբանանեան բանակի հրամանատարի պաշտօնակարութիւնը երկարածութեան թղթածրարին:

Իսկ հսկանապու այցելած վարչապետի պաշտօնակատար Նաժիկ Միջամտ մաղթեց, որ զինադադար երկարածութիւնի կազայի բանանեան ճակատը

եւ մայ ապահով եւ հանդարտ: Միջամտ հարցազրոյցի մը մէջ շեշտեց, որ Լիբանան կը վստահի բարեկամական պետութիւններու շանքերու վրա՝ վերականգնելու համար հարակի կայունութիւնն ու հանդարտութիւնն:

Իր կարգին Յօդպալլայի Հաւատարութիւն դիմադրութեան պլոյի անդամ երեսփոխան Հասան Ֆատլալլա յայտարարեց, թէ Յօդպալլա սկսած է փոխհատուցում յատկացնել վերջին ոմբակոծւմներու ուղղակիորն տուժած քաղաքացին:

Յօդպալլայի Հաւատարութիւն դիմադրութեան համաձայն, տարածաշրջանային 3+3 ծեւաչափ եւս մեծ ներդրում կրոնայ ունենալ խաղաղութեան հաստատած գործին մէջ: Յելիք նաեւ դիտել տուաւ, թէ ամերիկացները Ասկարայն պահանջած են զօրակցի Կտրպեճանին, որպէս F16 կործանիչներու թուրքիոյ յանձնելու նախապայման:

F16 ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԵԼՈՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԸ

Թուրքիոյ իշխող Արդարութիւն եւ զարգացում կուսակցութեան մամուլի քարտուղար Օւեր Չելիք յայտարարեց, թէ Ասկարա կը ցանկանայ, որ Հայաստանի ու Աստրաճանի միջև ընսարկումները յանցին խաղաղութեան համաձայնագրի: Յելիք համաձայն, տարածաշրջանային 3+3 ծեւաչափ եւս մեծ ներդրում կրոնայ ունենալ խաղաղութեան հաստատած գործին մէջ: Յելիք նաեւ դիտել տուաւ, թէ ամերիկացները Ասկարայն պահանջած են զօրակցի Կտրպեճանին, որպէս F16 կործանիչներու թուրքիոյ յանձնելու նախապայման:

Իսկ Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը վերստին յայտարարեց, թէ տարածաշրջանին մէջ կայ խաղաղութիւն հաստատելու պատմական հնարաւորութիւն:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐՈՒ ԽՈՐԱՅՈՒՄ

Հայաստանի փոխվարչապետ Միհեր Գրիգորեան տեսակցեցաւ Հայաստան գտնուող Երևունիքութեան վաստական հնարաւորութիւն:

հաւաք առաքելութեան անդամներուն հետ՝ ընսարկելու համար հայ-Երուպական համաձայնութիւնները գործադրելու հաստարաւորութիւնները: Ժողովականները անդամադառնադարը նախադառնութիւններուն: Փոխվարչապետ Ներկայացնելու վրայ տեղի տեղահանութեան մարդարական կարիքները եւ կառավարութեան կողմէ նախաձեռնուած միջոցները:

ԶԻՆԱԴԱՐԻ ԱՆՓՈՓՈԽ ՏԱՐԲԵՐԱԿՈՎ ԵՐԿԱՐԱԶԳՈՒՄ

ԱԱԿի ընդհանուր քարտուղար Ամբողջի Կութերեց կոչ ուղեց Համասի եւ Խարայէլի միջեւ յայտարարեց, թէ պահողական զինադադար՝ սահմանափակ որոշումներու փոխարեն, դիտել տակով, թէ Կազայի մէջ վիճակը ամենօր երարկար դրույթուամբ կը վատթարանայ: ԱԱԿի ընդհանուր քարտուղարը Համասին կոչ ուղեց անյապաղ եւ առանց

նախապայմանի ազատ արձակել արգելափակուած խորայէցիները: «Պէտք է զինադադարով արդինաւորուած բանակցութիւններու շարունակուին՝ յանուն Կազայի եւ Խարայէլի բանակչներուն», ըստ Կութերեցի բանբերին միջեւ»:

շազգային կազմակերպութիւնը ընդարձակած է Կազա փոխադրուող մարդաբակական օգնութիւններու ծաւալը:

Համաս շարժումը երեկ պաշտօնապես յայտարարեց, թէ Եգիպտոսի եւ Թաթարի հետ համաձայնութիւնն գոյացած է Կազայի զինադադարը երկու օր նոյն պայմաններով երկարածութիւն մասին: Թաթարի արտաքին գործուու նախարարութիւնը եւս յայտարարեց, թէ համաձայնութիւնն գոյացած է զինադադարը երկու օր երկարածութիւն մասին:

Համասի դեկավարներն Խալիլ Յայյա յայտարարեց, թէ իրենը կը փափաքին կնքել փոխանակումի նոր համաձայնութիւնն մը, որ կը հատէ միայն կիներ ու երեխաներ

փոխանակելու սահմանը: Ասոր խօսքով, յառաջիկայ երկու օրերուն պիտի շարունակուի անցնող չորս օրերուն տեղի ունեցած հորովոյթը եւ 10 հորայէլից ազատ պիտի արձակուի 30 պահեստինի դիմաց:

Իսկ ժիհատ շարժումի դեկավարներն Տառտ Շահայ յայտարարեց, թէ գինադադարի երկարածութիւնը պիտի ըլլայ նոյն պայմաններով: «Դիմադրութիւնը յանձնալու նախապայման:

կը մայ պահեստինին շահերու պաշտպանութեան: Դիմադրութեան գերեվարած խորայէլից սպաններուն եւ զինուորներուն համար տարեր գիտ պետք է վճարուի: Դիմադրութիւնը բանակցային հորովոյթը կը տսորին ռազմական գրողութիւններուն մակարդակով՝ աշխա-

տանքը համադրելով բոլոր կազմակերպութիւններուն միջեւ», ըստ Շահայ: Խակ Լիբանանի մէջ Համասի քաղաքական դեկավարներն Այման Շահայ յայտարարեց, թէ զինադադարի ամփոփին պայմանները կը վերաբերին միակ խորայէլից ազգեականաց քաղաքացիներուն, իսկ գերեվարուած զինուորներուն ազատ արձակումը կախեա է խորայէլան բանտերուն բոլոր պահեստինիներուն:

Պահեստինից գերիներու համախմբումը իր կարգին յայտարարեց, թէ Այսոյորդանանի մէջ 7 հոկտեմբերին ետք ծերբակալուած պահեստինիներուն թիւը հասած է 3260-ի:

Միաս կողմէ, Խարայէլի վարչապետ Պետիամին Նեթանիահուի գրասենեակը յայտարարեց, թէ ազատ արձակուող խորայէլիներու ընտանիքները տեղեկացուցած է այդ մասին:

ՀԸՉՊԱԼԼԱՎՅԵՒ ՄԱՏՎԱԽՈՒԹԻՒՆ

Սահմանային օրինաբար ծմուն բնակավայրի քաղաքապետ Ալիխայ Շթբուր յայտարարեց, որ իրենց տուններն հեռացած քաղաքայինները պիտի չվերադառնանան, մինչեւ որ Յօդպալլա հետքանակ գետը: «Ձմ գի

տեր ինչ իրագործութիւնու մասին կը խօսի պաշտպանութեան նախարարը, եթէ տակաւին Յօդպալլայի ուժերու սահմանային փշաթեինս մօտ են, ըստ ան եւ նշեց, թէ ուրեմ մէկը չի կնքար երաշխաւորել, թէ օրին մէկը իրենց շրջանին մէջ եւս պիտի չպատահին այս միջադեպերը, որ պատահածն Կազայի մէրձակայ բնակավայրերուն մէջ: «Պէտք է Յօդպալլայի եւ Կատարել կանխարգելիք ուժեղ գործութիւնն մը: Խարայէլի բանակը պէտք է սորվի, թէ անհրաժեշտ է յարձակի, որպէսզի պաշտպանուիլուն Յօդպալլայի հազարաւոր կրօնուներէ, որոնք վայրկաններու ընթացքին կրոնան հասնիլ այստեղ», ըստ քաղաքապետը:

ՈՒԽԱԿԱՎ ԴԱՏՎԱՐՄՈՒՄ

Ուսիոյ արտաքին գործուրու նախարարութեան բաներ Մարիա Զախարովա դատապարտեց Դամակոսի միջազգային օդակայանը թիրախաւորած խորայէլեան

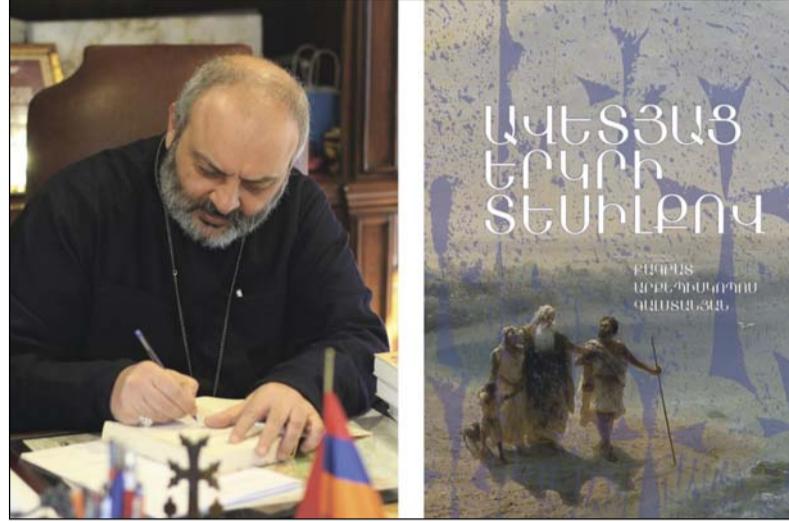
յարձակումը, զայն համարելով վտանգաւոր: «Խարայէլեան յարձակումը կրոնայ աւելի սրբ տարածաշրջանային լարուածութիւնը: Այսպիսի արարքներ յոին են վտանգաւոր հետեւանքներով, մասնաւուն սկասի ունենալո

Un p qhñftñ

«ԱՐԵՏԵԱՅՑ ԵՐԿՐԻ ՏԵՍԻԼՔՈՎ»

(ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԲԱԳՐԱՏ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼՈՍԱՆԵԱՆ)

Արցախեան 44-օրեայ պատերազմի ընթացքին, ճակատ-ներու Վրայ գտնուող շարք մը հոգեւորականներու մէջն ուշագրաւ էր Տաւուշի թեմի առաջնորդ Գերշ. Բագրատ Սրբազնակի աշխուժութիւնը: Անոր, Ծուշիի Սր. Ամենափրկիչ ումբահարուած Եկեղեցւոյ Մէջ Ներկայութիւնը՝ պահպան մարտիկի Նման, լայնօրեն տարածուեցաւ համացանցով՝ իր տպաւորիչ խորիուրդով: Ան եղաւ Վերջիններեն, որ աղօթք մրմնջաց այդ պատմական ուխտավայրին մէջ:

Բնիկ գիւմրեցի (Նախկին Լենինական) Բազրատ Սըրբազն Մայր Աթոռի միաբաներուն մեջն աչքի կը զարդարել իր յաճախակի հրապարակային ելոյթներով, հարցագրոյցներով, քարոզներով եւ ժղովուրդին հետ լայն շփումներով։ Յեղինակ է նաեւ գիրքերու։ Վարած է առաջնորդական եւ հովուական, ինչպէս նաեւ քարոզական պաշտօներ։ 2003-2013 թ. ճեղնահասօրէն վարած է Գանատայի թեմին առաջնորդական պաշտօնը։ Սոնթրէալի մեջ հետեւած է համալսարանական ուսման՝ աստուածաբանութեան ճիւղին։ 2015-էն առաջնորդն է Տաւուշի թեմին։ 2017-էն անդամ է Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդին։ Առ ի գնահատանք իր ծառայութեանց, ստացած է շքանշաներ եւ մետալներ։ Կը ոսասախօսէ Գերգեեան հոգեւոր ճեմարանեւներս եւ Կոմիտասի անուան պետական երաժշտանոցին մեջ։ Ան յայտնի է իր համարձակախօս գրոյցներով։

2023-ին, «Արմաւ» հրատարակչութիւնը հրապարակեց Բագրատ Սրբազնի հերթական գիրքը, ուր մելտեղուած են անոր գրոյցներն ու հրապարակախոսական կարգ մը գրութիւնները: Բնականաբար, անոնք կը շօշափեն ազգային-ընկերային-բարոյագիտական-հոգեւոր Նիւթեր՝ ժամանակակից երեւոյթներու պրիսմակեն դիտուած: Գիրքին շնորհահանդեսը տեղի ունեցաւ Գրողներու Միութեան դահլիճին մէջ: Գիրքը հրատարակուած է Ռաֆֆի եւ Արմինէ Թօհոնէլեաններու ու իրենց զաւակներուն մեկենասութեամբ: Սրբազնը գիրքին Երկու խօսքը վերևագրած է «Յոյսի՝ Յայրենիք, Լոյսի՝ Յայրենիք»: Ան նորատիպին միտք բասին կը ներկայացնէ այսպէս՝ «անկեղծ երկիոսութիւնների մասին՝ հիմնուած Աստուածաշնչի կենանի ապրոց պատգամի եւ մեր ժառանգութեան վերլուծութեան վրայ»: Այս պարզապէս մի փորձ է՝ ուրուագծելու մեր իսկատիպ նկարագրը, բացառիկ ինքնութիւնը եւ մղելու մեզ ապրելու մեր Աւետեաց Երկիրը կառուցելու տեսիլքով, որը բոլորին երազակըն ու ծգոտումն է»: Յոն կը կարդանք 16 գրոյցներ, որոնք սփռուած են Լրատուական Ռատիոնով, 2021 թուականին, գործունեայ լրագրող Լիլիթ Յարութիւնեանի հետ: Ի հարկէ, գրոյցները սղագրուած, սրբագրուած եւ դասակարգուած են պատշաճ եղանակով, որ կատարած ելիտիա Մանթաշեանը:

Բագրատ Մոբազան զուգահեռ մը կատարելով հրեա եւ հայ ժողովուրդներուն միջեւ, աստուածաշնչեան դրուագ-ներով կը ներկայացնէ հայոց դարաւոր գոյամարտը, հայոց Աւետեաց Երկրին տեսիլքը, ինչպէս որ Մովսէս մարգարէ հաղորդած էր հրեաներուն՝ Աստուծոյ փոխանցած պատուիրաններուն համաձայն։ Ան կը խօսի Եկեղեցւոյ, հայրենիքի, պետականութեան մասին՝ որպէս անուրանալի արժեքներ հայոց կենսագրութեան համար։ Ան 44-օրեայ պատերազմին անդրադառնալով կը շեշտէ՝ «Մենք չկարողացակը աւարտել պատերազմը» եւ... «մենք դեռ աւարտելու ենք» եւ «աւարտելու ենք մեր փառահետ յաղթանակներով», բայց պէտք է կարողանանք վերականգնի՝ հրաժարելով՝ «չարչիութիւնից, առեւտրապաշտութիւնից»։ Ան կը յիշեցնէ նաեւ հոգեւորականներու կարեւոր դերը՝ օրինակ բերելով Գարեգին Ազք. Յովսէփեանցին եւ ուրիշ կղերականներու սիրանքը՝ Սարդարապատի հերոսամարտի օրերուն։ Յաջորդական գրոյցներով, աև կը խօսի ազատութեան, ստրկութեան, առաջնորդութեան մասին՝ ներկայացնելով Մովսէս մարգարէի եւ իր եղբօր Ահարոնի դերերուն բաշխումը, հոգեւոր ու մարմնաւոր բաժանումով, հրեաներու ազատագրութեան շրջանին։ Անցնելով հրատապ հարցերու՝ տնտեսութեան կարեւորութիւնը՝ բայց զայն պաշտամունքի չվերածելու նախապայմանով։ Թե ինչպէս մեր գործողութիւնները պէտք են դիմին գերազոյն արժեքներէ։ Արցախի հարցով դիպուկ եր հեգևախառն զայրոյթը միշագային երկրիմութեան, գրելով՝ «Արցախը իրաւունք չունի իրաւունք ունենալու, մինչդեռ աշխարհում նմանատիպ շատ հակամարտութիւններ կան, որտեղ որոշակիօրէն գործել է իրաւունք ունենալու իրաւունքը»։ Ապա՝ տաճարը պիտի յաղթե փողոցին, հայրենիքի հանդեպ պատասխանատուութեան եւ այլն։ Չորրորդ գրոյցը կը վերաբերի քրիստոնեութեան ունեցած կենսական նշանակութեան հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ եւ առ այսօր։ Մեր ինքնութեան եւ ազգային-հոգեւոր կեանքին մէջ ինչպէս արմատաւորուած եւ լուսաւորած է ան մեզի՝ դարերու ընթացքին։ Յեղիսակը կը յորդորէ վերադառնալ քրիստոնեական արժեքներուն, հոգեփոխութիւն եա՛պէս ու բարոյա՛պէս՝ դիմակալելու համար մերօրեայ մարտահրաւերները։ Յինգերորդ գրոյցը շարունակութիւնն է նախորդին՝ պատմական տուեալներով՝ Մեծն Տրդատի, Գրիգոր Լուսաւորչի, Մեծն Ներսէսի, Մեսրոպ Մաշտոցի, հինգերորդ դարու հոգեմտաւոր արժեքներուն՝ հաստատելով թէ այդ շրջանին է որ ամրա-

պինդ հիմքերը դրուեցան հայոց ինքնութեան՝ մսալով անսասան՝ հակառակ բազում փորձութեանց: Ան կ'ըստ՝ քրիստոնեութիւնը առաքինութեան կրօնն է: Շարունակելով յաջորդ գրոյցը Բագրատ Մթքազան կ'անդրադառնայ հայոց ծագումսաբանութեան՝ գրելով՝ «Մենք ըստրուած ազգ ենք»՝ սկսելով Նոյ և ահապետի սերունդին՝ Յարեթ, Գամեր, Թիրաս, Թորգոն եւ ապա Յայկ և ահապետ: Աստ- ւածաշունչի եւ Մովսէս Խորենացիի տուեալներով կը հաս- տատէ հայոց արմատներուն տեսութիւնը եւ ապա Խորե- նացիի դիտարկումները Վերհանելով՝ կ'ընդգծէ մեր թերու- թիւնները, ներքին հարցերը եւ այն վիշտը որ կրած է հա- յոց պատմահայրը: Կ'անդրադառնայ գիտութեան կարեւու- րութեան, Արա Գեղեցիկի եւ Շամիրամի դրուագին, հայոց իւրայատկութեան եւ խաչքարերու արուեստին, աւանդա- կան ընտանիքի եւ քրիստոնեական ընտանիքի արժեքնե- րուն, հայրենիքը լրելու ախտին եւ այնուհետեւ կը պնդ՝ մարդը արժեք չունի առանց Աստուծոյ եւ հայրենիքի....:

Ի հարկէ, հեղինակին պիտի յուզէր նաեւ Հայաստանի կրթական վիճակը, որ, իրօք, խիստ այժմեական հարց է ամենուրեք: Ան կը գրէ՝ «Կրթութիւնը հանրային կեանքի առողջութեան հիմքն է: Չատ կարեւոր է, որ «կրթութիւն» ասելով հասկանանք նաեւ ամբողջական դաստիարակութիւն». «կրթութիւնը առաքինի մարդ կերտելու արուեստն է»: Ան կը հաստատէ, որ հինգերորդ դարուն ստեղծուած հայկական կրթական ենթակառոյցը հիմք հանդիսացաւ ազգային նկարագրի կազմաւրման: Ան կը փառաբանե Ոսկեղարու մեր հայրերը՝ իրենց առաքելութեամբ եւ առաքինութեամբ: «Այսօր էլ մեր մեծագոյն խնդիրները բխում են կրթութեան բացակայութիւնից կամ թերութիւնից կամ ոչ պատշաճ աստիճանով մատուցելուց»: Չարունակելով իր խոհերը, հեղինակը ուշադրութիւն դարձուցած է Վարդանանց պատերազմի ազգային-հոգեւոր բովանդակութեան եւ խստօրեն կը դատապարտէ Վարդանանց նահատակներուն գաղափարականը հեգնելու ու ծաղրելու փորձերը, որոնց հետեւանքները կը կրենք այսօր: Ան Եղիշէ պատմիչի պատգամներով խորհրդածելով՝ կը շեշտէ արժանապատիւ գոյութեան իրաւունքը եւ մերժելով «բարոյական յաղթանակ» տարածուած եզրը՝ կը յիշեցնէ Նուարսակի դաշնագիրին կարեւորութիւնը, որ ձեռք բերուեցաւ երկարատեւ ու յամառ պայքարներէ ենք:

Այնուհետեւ ցեղասպանութեան նիւթը է եւ... «Ծիծեռ-նակաբերդը ուժ է ստանում Եռաբլուրից... Չոհի ինքնու-թիւնից՝ յաղթողի ինքնութիւն»: Ըստ հեղինակին, ցեղաս-պանութեան բովանդակ երեւոյթը, ընկալումն ու իւրացու-մը պետք է զլլայ համակարգ եւ ոչ թէ մեկ օրուան յիշատա-կում՝ «Նոր ծնուռդ երեխայից՝ որպէս կենսակերպ, վար-քագիծ, մտածողութիւն, գործողութիւններ»: Ան կը բարձ-րածայիւ՝ «Յեղասպանուած լինելու հանգամանքը մեզ համար երեք համակարգ չդարձաւ, այս երեք մտածո-ղութիւն չդարձրինք: Այս դարձաւ զգացմունքային կետ, ոմանց համար դարձաւ «փող աշխատելու» միջոց»: Ըստ իս, կարգ մը պահեր Բագրատ Սրբազն ունեցած է յա-խուռն արտայայտութիւններ՝ «Եթէ պետք է մենք ատո-մային ոռւմք ստեղծնք, ուրեմն պետք է ստեղծնք: Եթէ պետք է քարուքանդ անենք աշխարհը, ուրեմն պետք է անենք: Եթէ պետք չէ, ուրեմն պիտի չանենք»: «Որովհե-տեւ մենք ցեղասպանուած ժողովուրդ ենք եւ իրաւունք չունենք սովորական լինելու»: «Այս, ցեղասպանութիւնը մեր ամենօրեայ խօսակցութեան թեման պետք է լինի»: Ան կը նշէ՝ ««Մոռացուած Ազգ» լինելու հայեցակարգով պետք է հասնենք «Յաղթանակած Ազգ» լինելու տեսիլիքի իրականացմանը...»: Ծատ թևական է, որ զոյցներու կոդ-րական հեղինակին աչքերէն չվրիահեր աղանդներու եւ հոգեռոսութեան զգայուն հարցը եւ ըստ՝ «Աղանդները երբեք չդիտարկուեցին որպէս սպառնալիք ազգային ան-վտանգութեանը». ան թուելով աղանդաւրականներու հասցուցած վնասները, կ'անդրադառնայ անոնց պատ-ճառներուն, այս միջոցներուն որ ունին օտարամուտ կրօ-նական հոսանքները, այս խոցելի եւ զգայուն խաւերը որոնք թիրախ կը դառնան օտար ուժերու գործունեու-թեան եւ այլն: Ան, այս հարցով, Եկեղեցւոյ կողքին կը մե-դադրէ պետութեան անփութութիւնը, պետութիւն-Եկեղե-ցի ոչ արոինաւետ գործակցութիւնը. կը կարդանը՝ «հո-գեւոր իմաստով ներսից քայլայող որդոն անընդհատ գոր-ծում է եւ գործելու է, քանի դեռ պետութիւնն ազգային նսարահո ունենալու հնոհո ունին»:

Հեղինակը սրտի մղկտումով կ'անդրադառնայ Շուշիի կորուստին, սակայն՝ Շուշին «Աւետեաց Երկրի Տեսիլքից անբաժան է, որ մենք, այն, վերադառնալու ենք Արցախ, վերադառնալու ենք այն իմաստով, թե ինչպիսին կար Արցախը մինչեւ 2020-ը, եւ, յուսամ՝ աւելին։ Եւ մենք մեր վերջնական տօնախմբութիւնն ենք ունենալու նաեւ մեր Շուշիում»։ Կը խօսի Արցախի հարցին, հայկական հարցին շուրջ եւ դիպուկ է իր գնահատականը այսօրուան իրավիճակին՝ «մեր կեանքում ամենաորոշակի երեւոյթն անորոշութիւնն է»։ Ան կը նշէ՝ «Աստուած Ինքն է վուժինսդիր, նաեւ Աստուած Ինքն է վուժինսդրութեան տէրը»։ Սրբազնանը կը շարունակէ իր հայրենական-ազգային եւ հոգեւորական մտորումները՝ ինչպէս դեկապարի կարեւորութեան, մարդու արժեքին, հայրենի հողին, մեղատրութեան, Տիրոջ կամքին ու հաւատքին, նահատակութեան եւ նահատակներու, արժանապատի խաղաղութեան, նոր Սարդարապատներու, Մայր Աթոռի դերին, Տաւուշի թեմին, «հոգեւոր Հայաստան»ին, եւ շատ յատկանշականորեն՝ բազմազաւակութեան, երեխաներով շատնալու եւ ընտանեկան սրբութեանց մասին։ Ան կը պնդէ՝ թէ ազգը սերունդներով պէտք է բազմանայ՝ քանի զաւակը Աստուծոյ պարգևն է եւ կը պատկանի հայրենիքին, ազգին։ Ան խիստ ոճով կը ձաղկէ վիժումներու տարածուած երեւոյթը՝ մանաւանդ սեռով պայմանաւորուած։ Թէ ինչ է ընտանեկան բռնութիւնը, երեխայի իրաւունքները, ընտանեկան առողջ միջավայրը, Սրբազն Հայոց կու տայ իր հոգեւորականի կարծիքները։

ՈՎԿ'ՈՒՋԵԼՔԵԼ
ԻՐՏԱՐԵԼ ԵՒ ԲՈՒԺ
ՏԵՂԱԿԱՆՈՒԹԵԼ

Պատասխանը՝ դուք գիտեք:
Կտրպեյճանի վարչակարգը ինը ամիս առանց սնունդի, Եղորայքի, Վառելանիւթի, Ելեկտրականութեան մէջ ծգեց արաբադի հայ ժողովուրդը, մինչեւ 21 Սեպտեմբեր 2023, որ սկսաւ ռմբակոծել ժողովուրդին բնակարաններուն րայ, որ տեւեց մի քանի օր։ Պատերազմի ընթացքին, արախցին կրուեցաւ սակայն մի քանի օր ետք Արցախի Յանապետութեան Նախագահը յանձնուեցաւ։ Այս կացութիւնը մեծ խուճապ յառաջացուց արցախցիներուն մօտ, աւելի քան հարիւր իինգ հազար մարդ ստիպուած լրեց իր ողերը սեփական բնակարանները, ունեցուածքը եւ հետացաւ Արցախին, ոմանք ինքնաշարժերով, ուրիշներ բեռակարքերով, կամ այլ միջոցներով, մերեւնաներով, հեծախիներով։ Ժողովուրդը գիտերը լրեց Արցախի մայրաքարաք Ստեփանակերտ հասաւ ապա շարունակեց դեպի այստանի Յանապետութեան Գորիս քաղաքը։ Այս ճապարհորդութիւնը երկարեցաւ երկու օր։ Ոչ որ ուներ ստահութիւն եւ մտքի հանգստութիւն մնալու եւ ապրելու ստրպեյճանական դաժան, բարբարոս ռեժիմին տակ։

Գորիսէն տեղափոխուեցան Հայաստանի Հանրապետութեան տարրեր շրջաններ: Ոմանք բախտ ունեցան տուս վարձելու, ուրիշներ տեղ գտան բարեկամներու մօտ, բայց զիսաւորաբար ապաստան գտան իրենց առաջարկը- ւած բնակարաններու մէջ ուր աւելի քան չորս կամ հինգ ընտանիք պարտադիր միասնաբար սկսան ապրիլ:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.Գարեգին Բ. Ծայրագոյն Պատրիհացք Եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Հայաստանի Մայր Վառո Սուրբ Եջմիածնի առաջնորդանիստերու միջոցով կը հոգայ արցախցիներուն կարիքները, Հայաստանի բոլոր մարզերու մէջ գտնուող իրեն պատկանած կալուածներուն մէջ: Առաջնորդն ու բոլոր հոգեւորականները կը հետեւին բռնի տեղահանուածներու քարօրութեան, որպեսզի սովորական կեցութեան պայմաններ ունենան: Երեխաները դրանց կը յաճախեն: Աշխատանք կը տրամադրեն անոնց որոնք տ վիճակի են աշխատելու:

Լիբանանի Սուլր Եջմիածնի Կրօնասէր Տիկնաև Համախմբումի ատենապետուիի տիկին Անահիտ Տանձիկ-Եանը հնարաւորութիւնը ունեցաւ այցելելու Վրցախի բռնի տեղահանուածներուն՝ Սուլր Եջմիածնի ընկերային ծառայութեան պատասխանառու Տէր Մարկոսի տնօրինութեամբ ՅՅ Արմաւիրի մարզի Չուարթենց տարածաշրջանի Դիմակ Կեդրունը, ինչպես նաեւ ՅՅ Արարատի մարզի Արտաշատի տարածաշրջանի Մրգաւան գիւղը՝ Արտաշատ քաղաքին հիւսիս-արեւմուտքը։ Այս գիւղին մեջ մի քանի հազար աղցահցիներ հաստատուած են։ Չորս կամ հինգ ընտանիք միասին կ'ապրին նոյն յարկին տակ։ Մրգաւանի Սուլր Յակոր եկեղեցին հոգեւոր հովի՛ արժանապատիւ Տէր Միքայէլ մեծ ջանք թափելով կը ինսամէ բռնի տեղահանուածները, որոնք առանց իրենց գոյքերը եւ այլ պետքերը ունենալու լքած են իրենց քնակարանները։ Ուստի ընտանիքներուն անհրաժեշտ է սնունդ, հագուստ, քնանալու վայր եւ ապրելու միջոցներ։ Բարեբախտաբար երեխաները դպրոց կը յաճախեն։ Անոնք որոնք կարող են աշխատանք գտնել, սկսած են աշխատիլ։ Բայց հիմնականին մեջ, անոնք կը մտածեն իրենց կալուածներուն եւ իրենց քնակարաններուն մասին, որոնք լքած են։ Յայ եկեղեցւոյ հոգեւորականները մեծ աշակցութիւն կը ցուցաբերեն այս վիճակի մեջ զտնուող մարդոց։

Այստեղ, Սուրբ Եջմիածնի Կրօնակը Տիկնաց Համախըրումը միացած է Եկեղեցին՝ մատակարարելու սննդամթերք եւ ձմեռնային հագուստներ, որոնք պատրաստուած են Համախըրումին անդամներուն կողմէ եւ առաքուած են Մայր Աթոռ Սուրբ Եջմիածինին, որպէսզի բաժնուին արագածածիւերով:

զախցիներուն:
Այս բանի տեղահանուածներուն հոգատարութիւն ցուցաբերելը շատ միխթարական է իրենց համար, քանի որ իւրաքանչիւրը արցունքն աչքերին կը պատմեին իրենց հետ պատահածները եւ դժբախտութիւնը:

Անուցմէ ոմանք որոնք դեռ վերջերս վերանորոգած էին իրենց ընակարանները, ուրիշներ լքած էին իրենց անստունդներն ու հողը: Ի վերջոյ Արցախը հայկական է: Պատմութեամ ութագրին լարուալած ել ինձ համար Եւեն-

սութեաս ըսթացքիս, կառհցուած են որսգ ոհզար Եպեղցիներ:

Խրախուսեցինք զիրենք որ քաջ մնան, առանց յոյսեր-նին կորսնցնելու: Մնան միշտ Աստուած ունենալով իրենց առաջնորդ, ու Վստահելով Աստուծոյ, մնան յոյսով եւ հա-ւատքով:

Արցախցիներուն հետ շփումը, եւ օգտակար դառնալը անհրաժեշտ է անոնց բարօրութեան եւ մարդավայել պայ-մաններ ստեղծելու համար: Իւրաքանչիւր հայ անհատ, պարտի օգտակար ըլլալ իր կարելին ընելով ուրախ պա-եկու հասկառ ավելուր:

ԱՐԵՏԻՍԻ ՌԱԶՄԻԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱԺԿԻՆ ԿԻԼԻԿԻԱ, ՎԱՆ, ՆՈՎ ԵՒ ՓԻՒՆԻԿ ՅԱՂԹԵՑԻՆ

Չարթուան ընթացքին սկսան Հայաստանի ֆութբոլի բաժանի վերջին 16 խումբերու հանգուուանի մրցումները: Այս հանգուուանի ամենահետաքրքրական մրցումին, առաջատար «Փիւնիկ» մրցեցաւ 6-րդ դիրքը գրաւուու «Արա-

րատ»ի դէմ ու յարթանակ տարաւ: Մրցումի 24-րդ վայրկեանին, թունուզցի պաշտպան Այման Մահմուտ նշանակեց «Արարատ»ի կողու: Սակայն, Ետկար Մալաթեան տուգանայինով՝ 44-րդ, Յովիաննես յարթիւնեան տուգանայինով՝ երկարաձգումի՝ 93-րդ եւ Թոփանատաց Քենսութիւնի 105-րդ վայրկեաններուն նշանակեցին «Փիւնիկ»ի կողու: Այս հանգուուանին, 3-րդ դիրքը գրաւուու Արմավիրի «Լուսա» յետ երարածգումի, տուգանային հարուածներով դուրս գտեց 5-րդ դիրքը գրաւուու «Ալակերտ»ը: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Միջա Երեւան (Բ.) - Կիլիկիա (Գ.) 1-2
- Վան Չարենցաւան (Ա.) - Կեսար Արմենիա (Ա.) 2-1
- Փիւնիկ (Ա.լ.) - Կարաստ (Ա.) 3-1
- Արարատ-Արմենիա (Ա.) - Գանձասար Կապան (Բ.) 1-0
- Ալաշկերտ (Ա.) - Նոր Արմավիր (Ա.) 0-0 տուգ. 8-9
- Սիւնիք (Բ.) - ԲԿՄԱ Երեւան (Ա.) 0-1

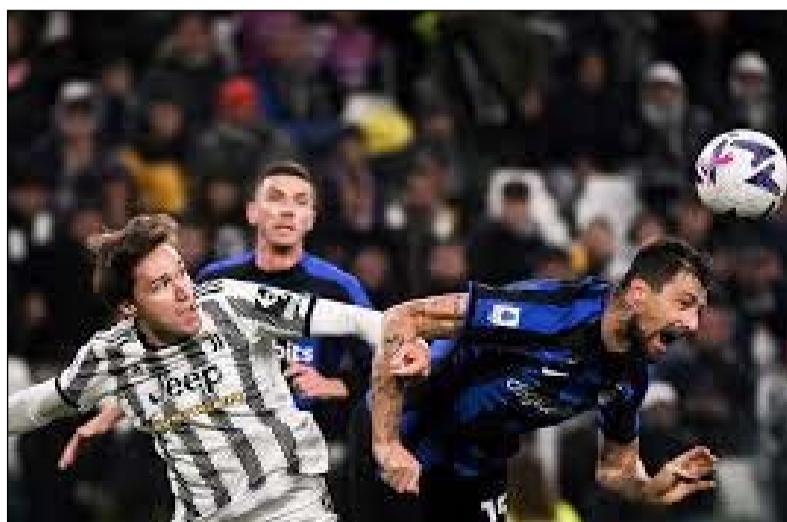
ԱՄԱԼԻՅԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 13-ՐԴ ՀԱՆԳՈՒԱՆ ԹՈՂԾՆՉԵՍ ԶԻԶԵՑԱՒ

Չարաբավերջին շարունակութեան Անգլիոյ ֆութբոլի ախոյեանութեան 13-րդ հանգուուանի մրցումները: 4-րդ դիրքը գրաւուու «Թթարմիւմ Յոցփոր» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ 5-րդ դիրքը գրաւուու «Ասթըն Վիլլա»ի դէմ ու կրտեց իր 3-րդ պարտութիւնը: «Ասթըն Վիլլա» գրաւեց 4-րդ դիրքը: Հաւասարակշռուած մրցումի 22-րդ վայրկեանին, արժամիշիցի կիսապաշտպան Լո Սելսո Նշանակեց «Թթարմիւմ» կողու, սպանացի պաշտպան Փետրո Փորոյու փնխացումով: Սակայն, սպանացի պաշտպան Փո Թորութիւնում՝ կողու, սպանացի պաշտպան Ասթըն Վիլլա՝ 75-րդ եւ ֆուլանաց յարձակու Ուշբրութիւնում՝ 56-րդ եւ ֆուլանաց յարձակու Մարտիալ՝ 75-րդ վայրկեաններուն նշանակած կողուով, փորթուկացի պաշտպան Շիոնկ Տալիթի եւ փորթուկացի կիսապաշտպան Պրուսու Ֆենսանտէջի փոխանցումներով: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Թթարմիւմ Յոցփոր - Ասթըն Վիլլա 1-2
- Էվրոպեն - Ասթըն Վիլլա 0-3
- Դասաւորում. 1) Արտենալ 30 կետ 27-10, 2) Մանէսթըն Սիթի 29 կետ 33-13, 3) Լիվորնու 28 կետ 28-11, 4) Ասթըն Վիլլա 28 կետ 31-18, 6) Մանէսթըն Երևան. 24 կետ 16-16, 10) Զելսի 16 կետ 22-20:

ԻՄԱԼԻՅԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 13-ՐԴ ՀԱՆԳՈՒԱՆ ԵՐԻՎԵՆԹԻՒ - ԻՆԹԵՐ ՄԻԼԱՆ 1-1

Իտալիոյ ֆութբոլի ախոյեանութեան 13-րդ հանգուուանի մրցումներու ծիրին մէջ, առաջատար «Ինթեր Միլան» իր դաշտեւ դուրս մրցեցաւ 2-րդ դիրքը գրաւուու Թորինոյի

«Եռվենթիւ»ին դէմ: Հաւասարակշռուած մրցումի 27-րդ վայրկեանին, սերու յարձակու Վիլիակի և սականեց «Եռվենթիւ»ի կողու, յարձակու Զիեզայի փոխանցումով: Խոկ 33-րդ վայրկեանին, արժամիշիցի յարձակու Լաութարու Մարտիւմ հաշիւց դարձուց 1-1, Փրանսացի յարձակու Թիւրամահի փոխանցումով: Կիսապաշտպան Քենիին Միլիան»ի կազմուն: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Ֆրոգինու - Ճենովա 2-1
- Ռուման - Ուսկիսեան 3-1
- Դասաւորում. 1) Ինթեր Միլան 32 կետ 30-7, 2) Եռվենթիւ 30 կետ 20-8, 3) ԱՄ Միլան 26 կետ 21-14, 4) Նախուի 24 կետ 26-14, 5) Ումա 21 կետ 25-15, 6) Աթալանա 20 կետ 21-13:

ԱՅՍՈՐՈՒԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

ԱՇԱՐՋԻ ՄԻՆՉԵՐ 17 ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԿԻՆ ԿԻՍԱՐԱՐԸ.

- 10:30 Աղմանին (1) - Գերմանիա (2)
- 14:00 Ֆրանսա (1) - Սալի (2)

ՉԵՍՓԻԾԵՍ ԼԻԿԻ ԽՄԲ. 5-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 19:45 Լացի Ումա (2) - Սելիթի (4)
- 19:45 Հայստիոր Տունցը (3) - Ավու (4)

22:00 Ֆեյնուրու Ույուզը. (3) - Արթեմիու Սատորիս (1)

- 22:00 Փարի ՄԵՆ ԺԵՐՄԵՆ (2) - Նիւքեսու Եռև. (4)

22:00 ԱԱ Միլան (3) - Պորուսիա Տորթմունս (1)

- 22:00 Սանչեսթը Սիրի (1) - ՌՊ Լայիշիկ (2)

22:00 Եակ Պոյշ Պեռն (4) - Ֆրիւնս Վելեզու (3)

- 22:00 Պարտելիսա (1) - Փորթօ (2)

ՎԱՀՈՅ ՉԵՍՓԻԾԵՍ ԼԻԿԻ ԽՄԲ. 5-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 12:00 Ինչեն Եռև. (3) - Երողիամա Մարինոս (1)

12:00 Փարիու Եռև. (4) - Ուլսան Ջիունսու (2)

- 12:00 Բաուազաք Ֆոնուալ (1) - Ժոհոր Տարու (3)

14:00 Շանտոնկ Թայշան (2) - Թայա (4)

- 18:00 Ալ Այս (1) - Պախուսկու Թաշընս (2)

18:00 Ալ Փայիս (4) - Անալ (3)

- 18:00 Նավապահու Նամանկան (2) - Ալ Ջիլաւ (1)

18:00 Նասամի (3) - Մուլպայ Սիրի (4)

ՎԱՀՈՅ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՒՆ ԲԱԺԿԻՆ ԽՄԲ. 5-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 18:00 Ալ Ռույշ (2) - Ալ Ջահապա (1)

20:00 Ալ Իթիհամ Ակի Ջալաւ (4) - Ալ Ուիհիտաթ (3)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 18-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 16:00 Շիրակ Կիւմի (9) - Փիւնիկ (1)

ՈՈՒԻՐՈՒ ԲԱԺԿԻՆ 1/4-ՐԴ ԱՄԱՐՏ.ԵՐՁ

- 17:15 Պալթիքա Մալիսին. (15) - Լուուրիթի Մուկոււ (8)

ՍԿՈՎՏԻԿՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 9-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 21:45 Ուս Մանսին (10) - Սելե Սիրուն (3)

ՊՐԵԶԻՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 36-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 02:30 Կասոր Տա Կամա (14) - Բոլիսիսիանս (12)

ԱՐԺԱՆԻՆԻ ԱԽՈՅ Բ.Փ.ՈՒԼԻՆ 14-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 00:00 Պարուաքաս Սանթրալ (14) - Վրժնիթինսու Ժուլորու (12)

ԵԳԻԴԻՆՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ 7-ՐԴ ՀԱՍԳՐՈՒԱՆ

- 16:00 Փիրամիծ (2) - Իսմայիլի (14)

19:00 Ալ Ակի (1) - Սմուհա (12)

ՊԱՍԵԹԵՊՈՒՆ ԵՆ.ՊԻ.Ե.Ի ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ

- 02:00 Մայամի Ջիթ (7) - Միլուու Պաքս (3)

05:00 Սարուասիւր Ջիլսկ (6) - Կուտըն Սթեյթ Ուորիդրու (10)

ՊԱՍԵԹԵՊՈՒՆ ԵՆ.ՊԻ.Ե.Ի ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՍԵԼԹԻՔՍ ՅԱՂԹԱԿԱՆ, ՆԱԿԵՑ ՆԱՐԱՆՁԵՑ

Չարթուան ընթացքին տեղի ունեցան ԱՄՆ-ի պասթբել պահեստավարծ ախոյեանութեան՝ ԵՆ.ՊԻ.Ե.Ի.-ի մը ցույնումները: Այս հանգուուանին, Արեւնտեան շրջակի առա-

շն դիրքը գրաւեց «Մինսեսուա Թիմպառլուվզ»ը: Այս իր դաշտեւ դուրս յաղեց Ենթական Կրգիլաց»ին: Ստորեւ տեսնել արձանագրուած արդիւնքները.

- Դութըն Սելիթիս - Վրալանժա Ջու 112-103

-- Օրլանտո Սեճիք - Շարլուա Շու 130-117

- Միլուու Պաքս - Փորթուա Շու 108-102

-- Օրվանս Սիրի Թանտըն - Ֆիլատել Փիհա 76որ 123-127

- Սեմֆիս Կրիզիկ - Սինսեսուա Թիմպառլուվզ 97-119

-- Սեմֆիս Կրիզիկ - Ֆիլսիս Սանզ 89-110

- Տենվը Նակեց - Սան Ամերինս Սփուրու 132-120

Կրետ. Շրջակի դասաւորում. 1) Պուրըն Սելիթիս 13 յաղը

- 4 պարու / կետերու տարը. +8.5, 2) Օրլանտո Սեճիք 12.